

Gryzelda Toboła, Paulina Poleska

Kraków - Nowa Huta - Krzesławice. Stanowisko 41

Informator Archeologiczny : badania 20, 26

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wykop o powierzchni 30 m² objął środkową część pola ornego pomiędzy łąkami i zlokalizowany został na łagodnie opadającym w kierunku północnym /w stronę starorzecza/ stoku. Zabytki wystąpiły w oraninie oraz brunatnożółtym gliniastym piasku, silnie korzystniwowanym. Wśród 1.008 szt. inwentarza krzemienistego z krzemienia narzutowego /bałtyckiego/ wyróżniono 150 rdzeni i narzędzi /m. in. drapaczy, skrobaczy, szrapel i grociaków/. Natomiast materiał ceramiczny /459 fr./ jest bardzo źle zachowany /warunki glebowe/. Porwała on datować stanowisko na neolit i wiąże się z osadnictwem kultury niemieckiej. Ponadto odkryto fragment wylewu naczyń posiadającego nawiązania do ceramiki bałtyckiej oraz fragmenty naczyń średniowiecznego.

Materiały są opracowywane w Państwowym Muzeum Archeologicznym.

Badania będą kontynuowane.

KRAKÓW-NOWA HUTA-KRZESŁAWICE
Stanowisko 41

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie
Oddział w Nowej Hucie

Badania prowadziły mgr mgr Gryzelda Toboła, Paulina Poleśka.
Finansowało MA w Krakowie. Ósmy sezon badań. Osady z okresu neolitu i lateńskiego.

Badania miały na celu rozpoznanie centralnej części osady, niedostępnej dotąd z powodu silnego sadrzewienia /teren ten stanowi pas zieleni - strefę ochronną wokół Kombinatu Huty im. Lenina/.

Przekopano łącznie 1,375 ara. Odkryto 23 nowe obiekty archeologiczne /104, 106-127/ oraz przekopano badany w poprzednich sezonach obiekt 70. Większość z tych obiektów to pozostałości osadnictwa neolitycznego. Zawierały one stosunkowo nieliczny materiał zabytkowy /ceramikę, wyroby krzemienne/ reprezentujący kulturę ceramiki wągkowej rytej i kulturę lendzielską. Do najciekawszych z nich należał obiekt oznaczony numerem 107 - owalna, trapezowata w profilu jama. W środkowej części jej wypełnienia zaobserwowano dość grubą warstwę spalenizny, w obrębie której znajdowało się dużych rozmiarów naczynie, zgłębione prawdopodobnie w trakcie zasypywania górnych warstw obiektu. Pozostałe obiekty neolityczne miały również charakter jam gospodarczych. Jedyne obiekty 124 był pozostałością chaty.

W trakcie badań zdołano odsłonić część jednego w tym sezonie obiektu kultury lateńskiej /obiekt 108/, stanowiącego prawdopodobnie ślady budynku mieszkalnego. W jego wypełnieniu wystąpiły stosunkowo liczne fragmenty ceramiki malowanej.

Interesujące wyniki z punktu widzenia badań nad geomorfologią stanowiska oraz całej doliny Dłubni przyniosły obserwacje profilu wykopu. Pod warstwą współczesnego humusu odkryto dwie wyraźnie widoczne warstwy humusu kopalnego, datowane na okres lateński /warstwa kulturowa zawierająca materiał calktycki/ oraz okres neolitu. Profil ten będzie przedmiotem specjalistycznych badań geomorfologicznych.

KRZEMIŃKI, gm. Bódechów
woj. kieleckie

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badaniami kierował mgr Sławomir Świątkowski. Poszczególne odcinki prowadzili mgr mgr Wojciech Borkowski, Witold Migał, Marek Zalewski. Poza tym wzięli udział inż. mgr Grzegorz Kamiński, mgr Longin Pluta, Hanna Cewińska, Regina Dehkińska, studenci z IA UW, nauczyciele, instruktorzy i uczniowie z ZSG w Ostrowie Lubelskim oraz harcerze starszobarcerskich szczebli ze Śląska. Finansowało PMA w Warszawie. Ósmy sezon badań. Kopalnie krzemienia pastastego. Neolit - wczesna epoka brązu. Kultury - amfor kulistych i mierzanowicka.

Badania w dużej mierze były kontynuacją prac z 1985 r.

Zakończono eksploatację szybu nr 8-869, jednej z płytowych /4,5 m gł./ jednostek wydobywczych. W partii przydennej oddalono na 2 poziomach oddalonych od siebie o 50-60 cm cały szereg otworów, z których część jest wejściami w zagrożone wyrobiska, a część przebiegami do liny lub z liny szybów. Na niezmiernie urzędzonym spogu zlokalizowano wiele negatywów po wyjętych konkrekcjach, a w kilku punktach fragmenty surowca tkwiące w skale. Powyższe elementy niezbicie potwierdzają dwupoziomą eksploatację krzemienia w ramach obiektu. Po osiągnięciu górnej warstwy krzemienionośnej wykrywano krótkie /ok. 1-1,5 m/ nisze boczne. Następnie pogłębiono szyb dochodząc do drugiego poziomu surowca i powtarzano ew. system robót. Opuszczane wyrobiska wypełniano sukcesywnie gruzem wapiennym z miejsc eksploatacyjnych. W wyniku wykopalisk obiektu uzyskano 21.000 zabytków krzemienistych, głównie odpadów z procesu produkcji narzędzi. Przewaga form wydzielonych to rączatkowce czworocienne stecker i długi typowych dla kultury amfor kulistych. Jedyne w północno-zachodnim narożniku wykopu natrafiono na nieliczne rączatkowce dwuściennie związane z kulturą mierzanowicką. Wystąpiły one jednak w warstwach należących do zasypiska sąsiedniego szybu.